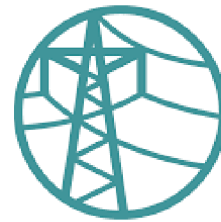

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**WYDZIAŁ
ELEKTROTECHNIKI
I INFORMATYKI**
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Rozpoznawanie statycznych gestów wykonywanych dłonią na podstawie danych głębi

Wykład w ramach przedmiotu „Metody rozpoznawania obiektów i analizy ruchu”

Automatyczne rozpoznawanie układów dłoni - motywacja

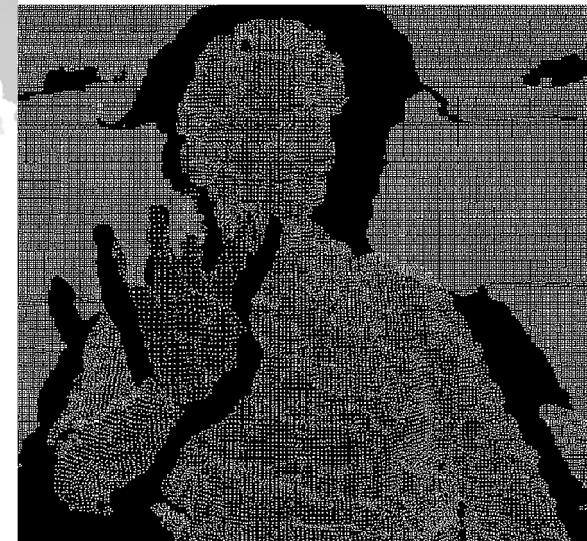
- ▶ Zastosowania automatycznego rozpoznawania gestów:
 1. Interpretacja wypowiedzi w języku migowym
 2. Interakcja człowiek-robot
 3. Sterowanie urządzeniami w inteligentnym mieszkaniu
 4. Operowanie wirtualnymi obiektami

Struktury danych 3D – mapy głębi i chmury punktów

- ▶ Mapa głębi – obraz monochromatyczny, w którym jasność pikseli określa głębię obiektów.

- ▶ Chmura punktów – reprezentuje zbiór punktów w przestrzeni trójwymiarowej. Jej atrybutami są współrzędne geometryczne x, y, z punktów.

Przykładowe kamery pozyskujące dane głębi

Dobre kamery,
niestety już nie
wspierane.

Kinect (Xbox 360)

Kinect (Xbox One)

Azure Kinect DK

Intel RealSense

Luxonis Oak-D Pro

Stereolabs ZED 2i

Nowsze
urządzenia,
wspierane do
dziś.

Przykładowe biblioteki i funkcje do przetwarzania danych 3D

- ▶ *PCL* (Point Cloud Library) – biblioteka w języku C++ do przetwarzania chmur punktów - <https://pointclouds.org>. Istnieje możliwość korzystania z *PCL* w języku Python - <https://github.com/strawlab/python-pcl>
- ▶ *OpenCV* (Open Computer Vision) – biblioteka do przetwarzania obrazów (w tym map głębi) w językach C++ oraz Python - <https://opencv.org>
- ▶ Pakiet *Computer Vision Toolbox* programu Matlab, w tym funkcje z kategorii *Point Cloud Processing* (do przetwarzania chmur punktów):
 - ▶ <https://www.mathworks.com/help/vision>
 - ▶ <https://www.mathworks.com/help/vision/point-cloud-processing.html>

Etapy rozpoznawania gestów na podstawie deskryptorów chmur punktów

1. Pozyskiwanie danych w formie map głębi z sensora (kamery)
2. Segmentacja dłoni (oddzielenie pikseli dłoni od tła oraz innych części ciała)
3. Obrócenie dłoni do pionu [opcjonalne]
4. Konwersja mapy głębi na chmurę punktów*
5. Filtracja i downsampling chmury punktów [opcjonalne]
6. Wyznaczenie cech deskryptorów
7. Normalizacja cech
8. Uczenie klasyfikatora (na podstawie danych treningowych)
9. Klasyfikacja

* Jeśli segmentację wykonujemy na chmurach punktów, a nie mapach głębi, konwersję należy przeprowadzić po kroku 1.

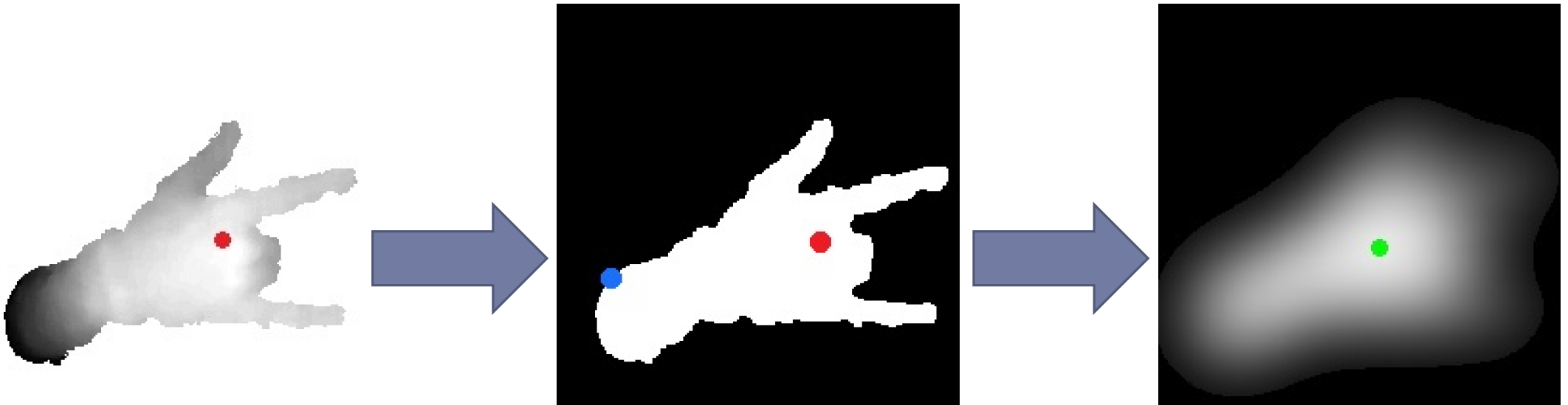
Rozpoznawany gest i ograniczenia metody segmentacji

Ograniczenia metody:

1. Dłoń musi być obiektem najbliższym od kamery.
2. Dłoń musi być oddalona przynajmniej 10 cm od tułowia.

Segmentacja dłoni – cz. I

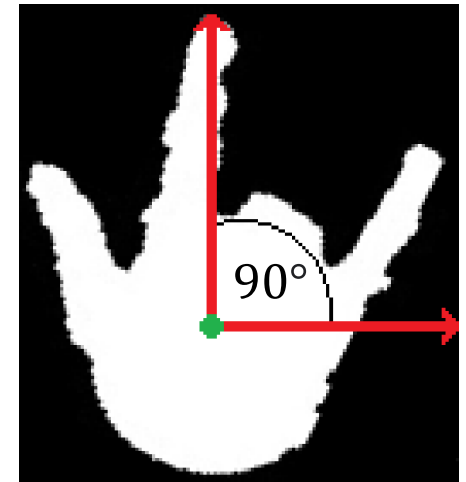
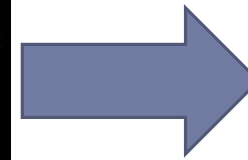
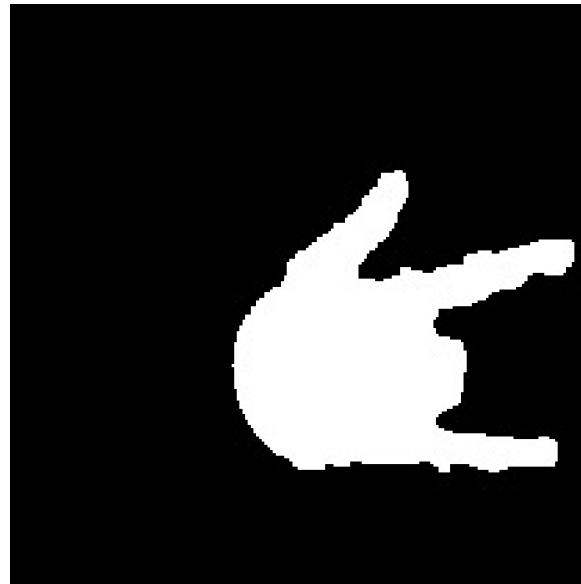
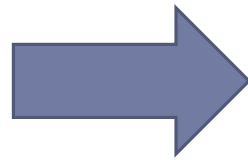
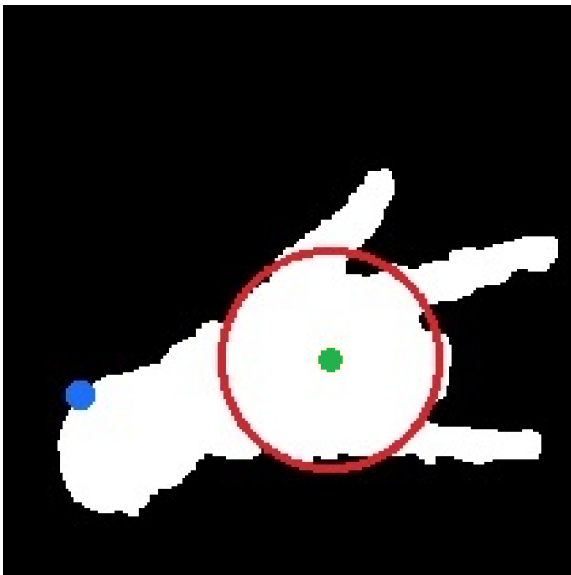

- Odcięcie pikseli o głębi większej niż 10 cm od punktu najbliższego od kamery N (czerwona kropka).

- Binaryzacja mapy głębi
- Wyznaczenie punktu najdalszego od kamery F (niebieska kropka).

- Filtracja Gaussa (z dużą maską przykrywającą całą dłoń)
- Wyznaczenie punktu środkowego dłoni C (zielona kropka) będącego maksimum lokalnym, które nie jest zbyt bardzo oddalone od punktu N .

Segmentacja dłoni – cz. II

- Wyznaczenie okręgu centralnego dłoni (około 95% jego powierzchni powinny zajmować piksele dłoni).

- Operacja flood fill w punkcie startowym F.

- Obrócenie dłoni do pionu, czyli wykonanie takiego obrotu, żeby wektor o początku w punkcie C i końcu w punkcie najodleglejszym od C był skierowany ku górze.

Konwersja mapy głębi na chmurę punktów

Współrzędne punktów chmury PCh_i^x , PCh_i^y i PCh_i^z ustawiane są w zależności od współrzędnych pikseli mapy głębi DA_i^x i DA_i^y oraz parametrów wewnętrznych kamery

$$PCh_i^x = \frac{(DA_i^z + fl) \cdot \left(\frac{DA_{width}}{2} - DA_i^x - 1\right) \cdot ps_x}{fl}$$

$$PCh_i^y = \frac{(DA_i^z + fl) \cdot \left(\frac{DA_{height}}{2} - DA_i^y - 1\right) \cdot ps_y}{fl}$$

$$PCh_i^z = DA_i^z$$

gdzie DA_{width} i DA_{height} są liczbami odpowiednio kolumn i wierszy mapy głębi DA ; fl jest długością ogniskowej kamery; ps_x i ps_y oznaczają wymiary piksela, odpowiednio długość i szerokość.

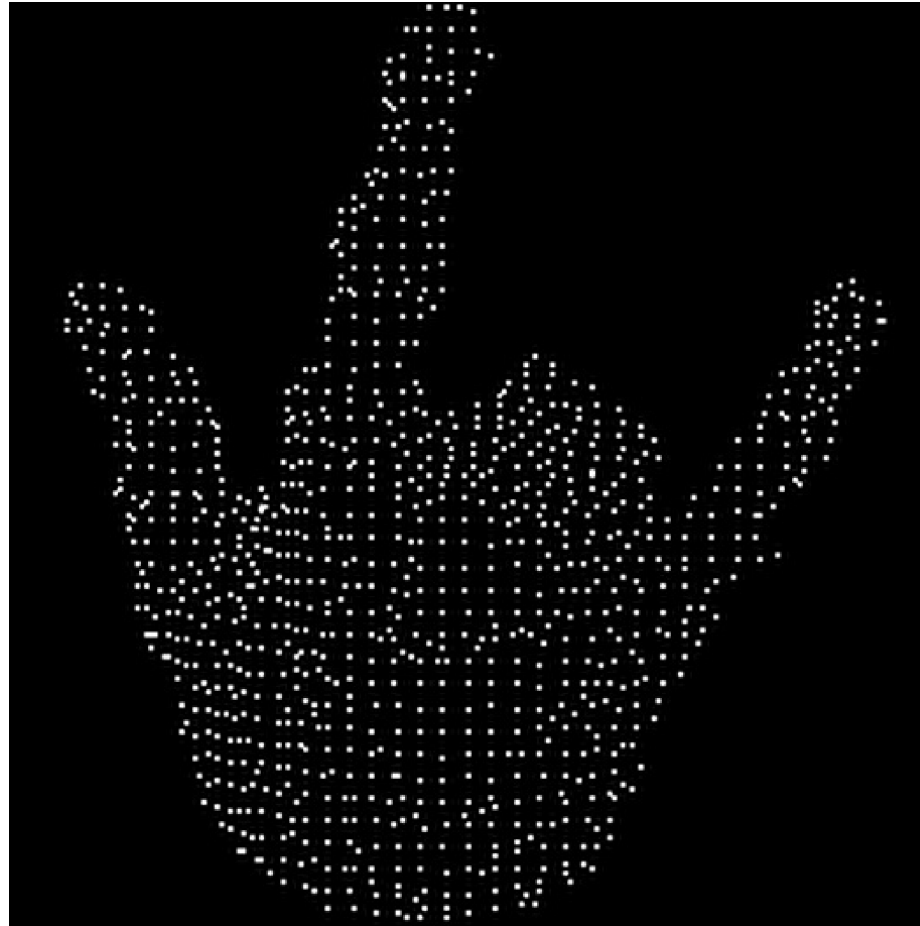
Konwersja mapy głębi na chmurę punktów – parametry wewnętrzne kamery

Wartości parametrów wewnętrznych kamer Kinect i Kinect 2 są następujące:

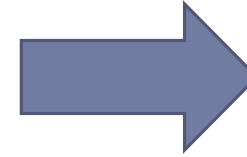
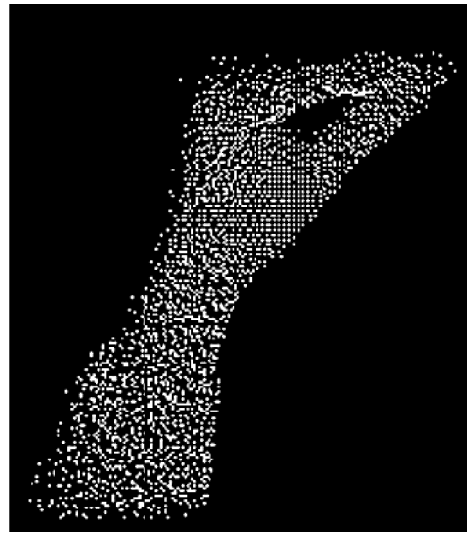
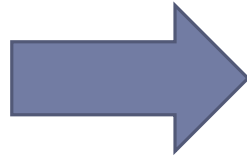
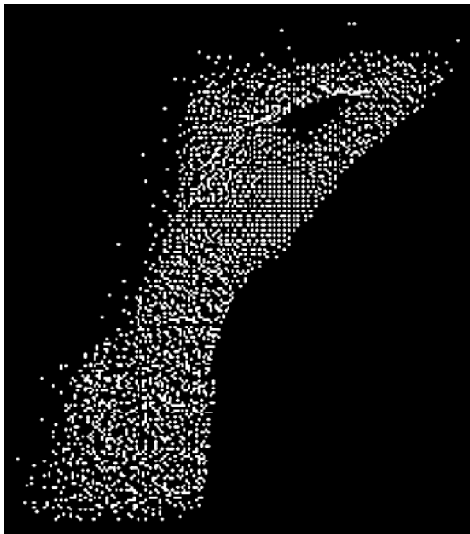
- Kinect: $fl = 4.73$ mm, $ps_x = ps_y = 0.0078$ mm
- Kinect 2: $fl = 3.657$ mm, $ps_x = ps_y = 0.01$ mm

Wartości te zostały wyliczone poprzez kalibrację kamer z wykorzystaniem oprogramowania Camera Calibration Toolbox for Matlab.

Mapa głębi dłoni w formie chmury punktów (wynik dotychczasowych operacji)

Filtracja i downsampling chmury punktów (krok opcjonalny)

Filtr usuwający punkty izolowane, czyli takie, które w zadanym promieniu mają mniej niż określoną liczbę sąsiadów. Implementacja w bibliotece PCL - klasa *RadiusOutlierRemoval*, metoda *applyFilter*.

Downsampling – zmniejszenie liczby punktów chmury. Implementacja w bibliotece PCL - klasa *VoxelGrid*, metoda *applyFilter*.

Wyznaczanie cech chmur punktów – przykładowe deskryptory

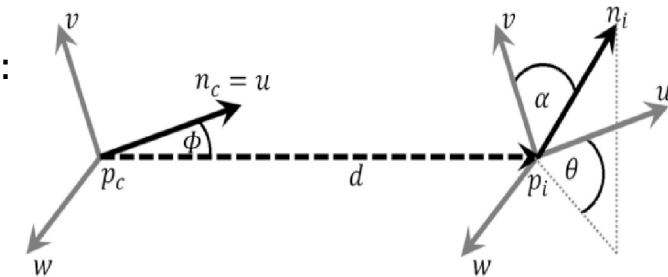
- ▶ VFH – Viewpoint Feature Histogram
- ▶ GRSD – Global Radius-based Surface Descriptor
- ▶ ESF – Ensemble of Shape Functions

Strona internetowa z opisem, przykładami i źródłami powyższych (oraz innych) deskryptorów chmur punktów:

[https://robotica.unileon.es/index.php?title=PCL/OpenNI_tutorial_4:_3D_object_recognition_\(descriptors\)](https://robotica.unileon.es/index.php?title=PCL/OpenNI_tutorial_4:_3D_object_recognition_(descriptors))

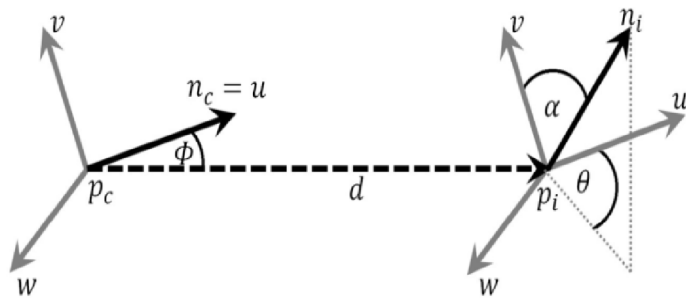
VFH – Viewpoint Feature Histogram

- ▶ Opiera się na analizie wektorów normalnych do powierzchni rozpiętej na chmurze.
- ▶ Składa się z dwóch komponentów:
 - ▶ kształtu powierzchni (4 histogramy) - rozkład następujących wartości:
 - ▶ θ - kąt yaw między wektorami,
 - ▶ $\cos(\alpha)$ - cosinus kąta pitch między wektorami,
 - ▶ $\cos(\phi)$ - cosinus kąta między wektorem n_c a linią łączącą go z punktem przyłożenia wektora n_i ,
 - ▶ d - odległość między punktami przyłożenia wektorów.
 - ▶ kierunku patrzenia (1 histogram) - rozkład kątów φ między każdym wektorem a kierunkiem patrzenia.

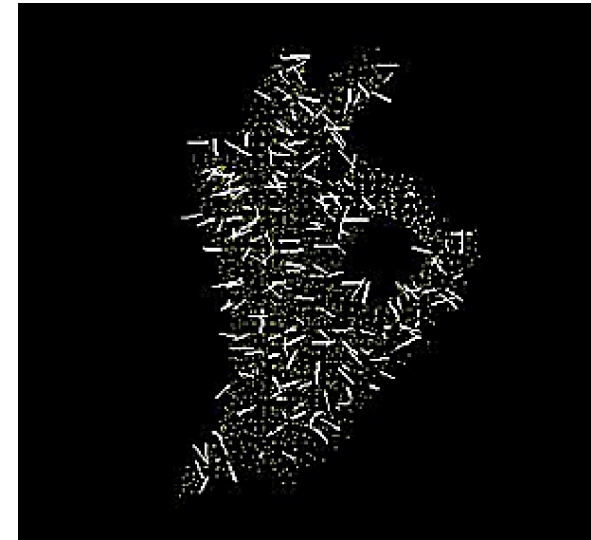
Źródło: <https://doi.org/10.1109/IROS.2010.5651280>

VFH – Viewpoint Feature Histogram

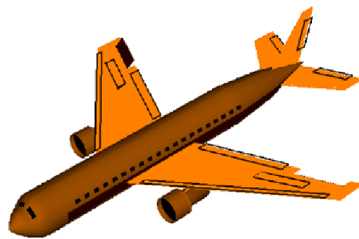
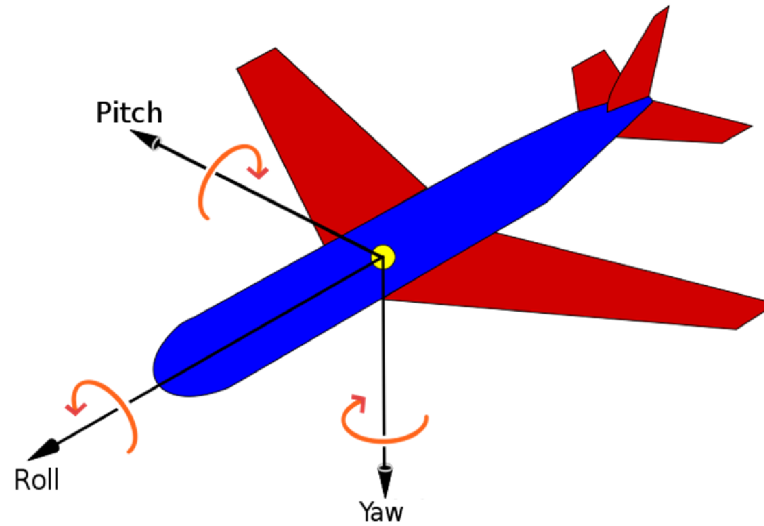
Ilustracja wartości komponentu kształtu
powierzchni - wzajemne usytuowanie
wektorów normalnych n_i i n_j ,
przy czym:

$$\begin{aligned}\cos(\alpha) &= v \cdot n_i \\ \cos(\phi) &= u \cdot \frac{d}{|d|} \\ \theta &= \arctg\left(\frac{w \cdot n_i}{u \cdot n_i}\right)\end{aligned}$$

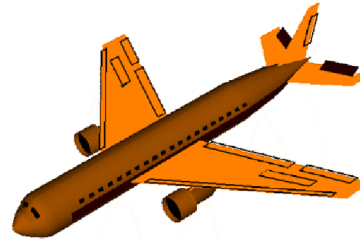

Chmura punktów z wektorami normalnymi
(prostopadłymi) do powierzchni

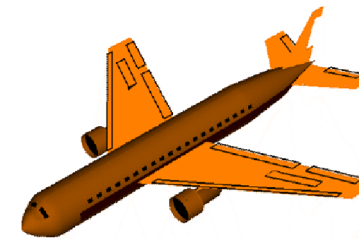
Kąty pitch (odchylenie), yaw (myszgowanie) i roll (turlanie)

Roll

Pitch

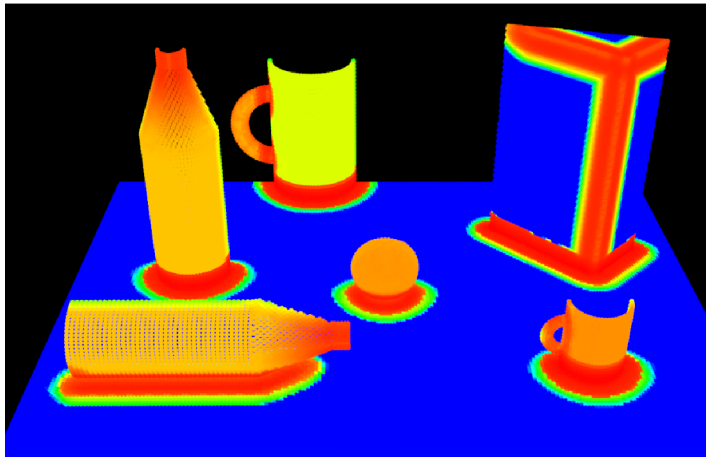

Yaw

Źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/Aircraft_principal_axes

GRSD – Global Radius-based Surface Descriptor

- ▶ Opisuje radialne relacje punktów z ich sąsiedztwem.
- ▶ Jeden histogram - 21 binów.

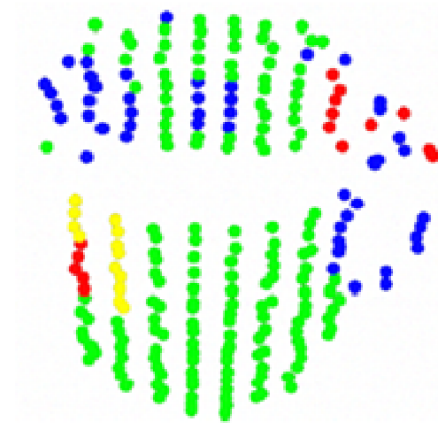
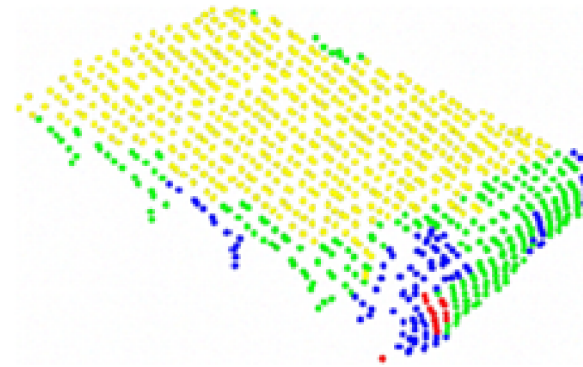
Obraz składający się z wartości RSD. Kolory cieplejsze oznaczają bardziej zakrzywione powierzchnie.

Wartości RSD – promienie sfer wpasowanych w powierzchnię wokół danego punktu.

Źródło: <https://doi.org/10.1109/ICHR.2010.5686323>

GRSD – kategoryzacja powierzchni

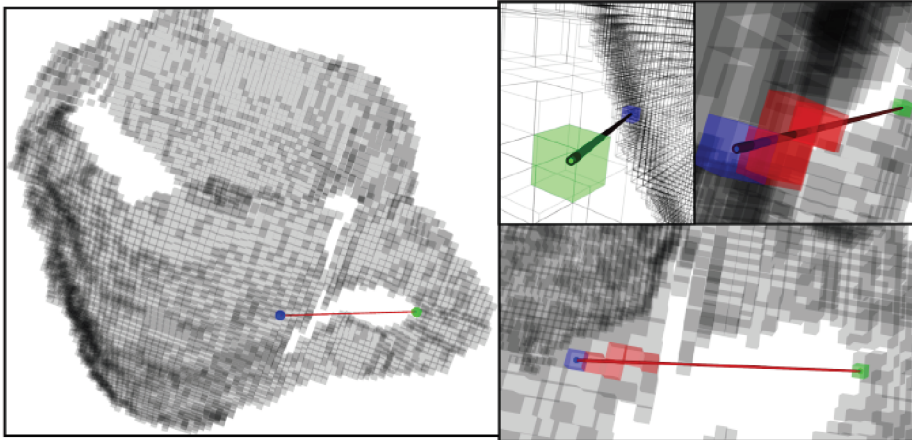
Algorytm CRF (Conditional Random Field)
+ wartości RSD jako dane wejściowe

Kategorie powierzchni:

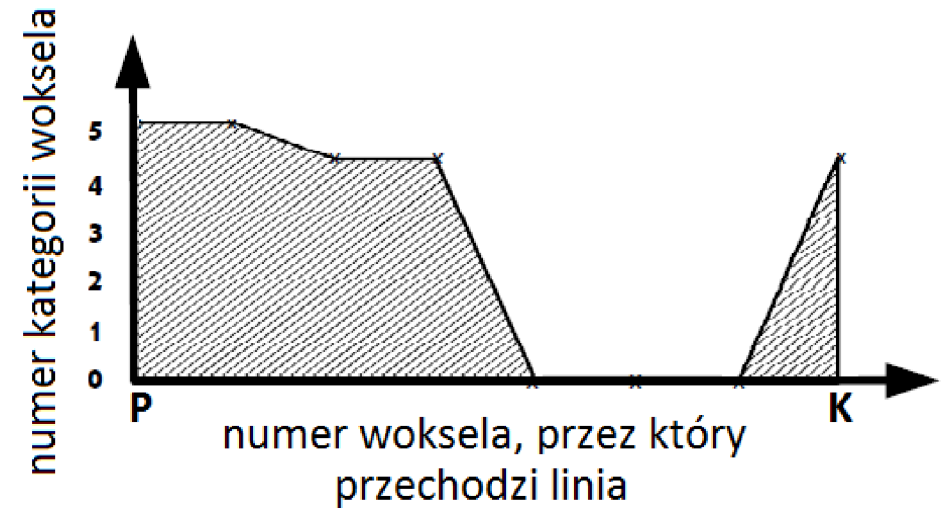
- ▶ płaszczyzna (żółty),
- ▶ walec (zielony),
- ▶ ostra krawędź lub szum (czerwony),
- ▶ obrzeże – np. granice, przejścia pomiędzy powierzchniami (niebieski),
- ▶ sfera (nie występuje na rysunkach).

GRSD – tworzenie histogramu

Wyznaczanie GRSD na siatce woksela (voxel grid). Rysunek przedstawia przykładową linię łączącą woksela.

Wykres przecinania się linii z wokselaми
P – woxel początkowy
K – woxel końcowy

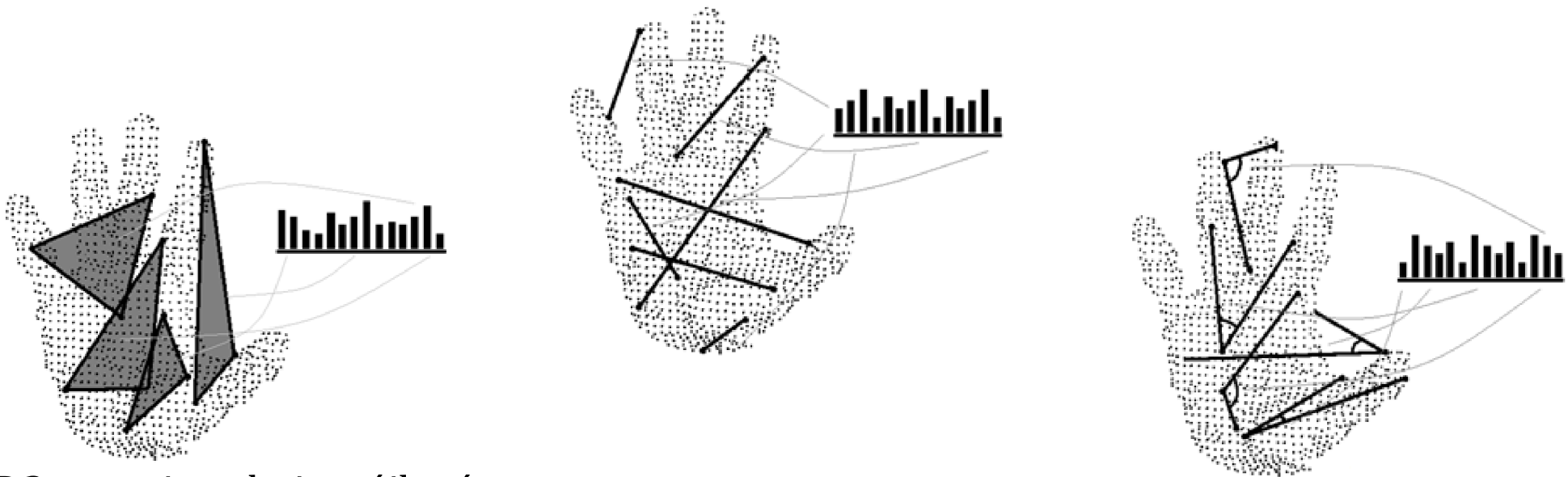
ESF – Ensemble of Shape Functions

- ▶ Stanowi kombinację trzech funkcji kształtu chmury punktów, opisujących: odległości, kąty i obszary.
- ▶ 10 histogramów po 64 biny.
- ▶ Metoda liczenia histogramów:
 - ▶ nie wymaga wyznaczania wektorów normalnych.
 - ▶ jest niedeterministyczna – wielokrotnie losowane są trójki punktów.

Źródło: <https://doi.org/10.1109/ROBIO.2011.6181760>

ESF – cechy

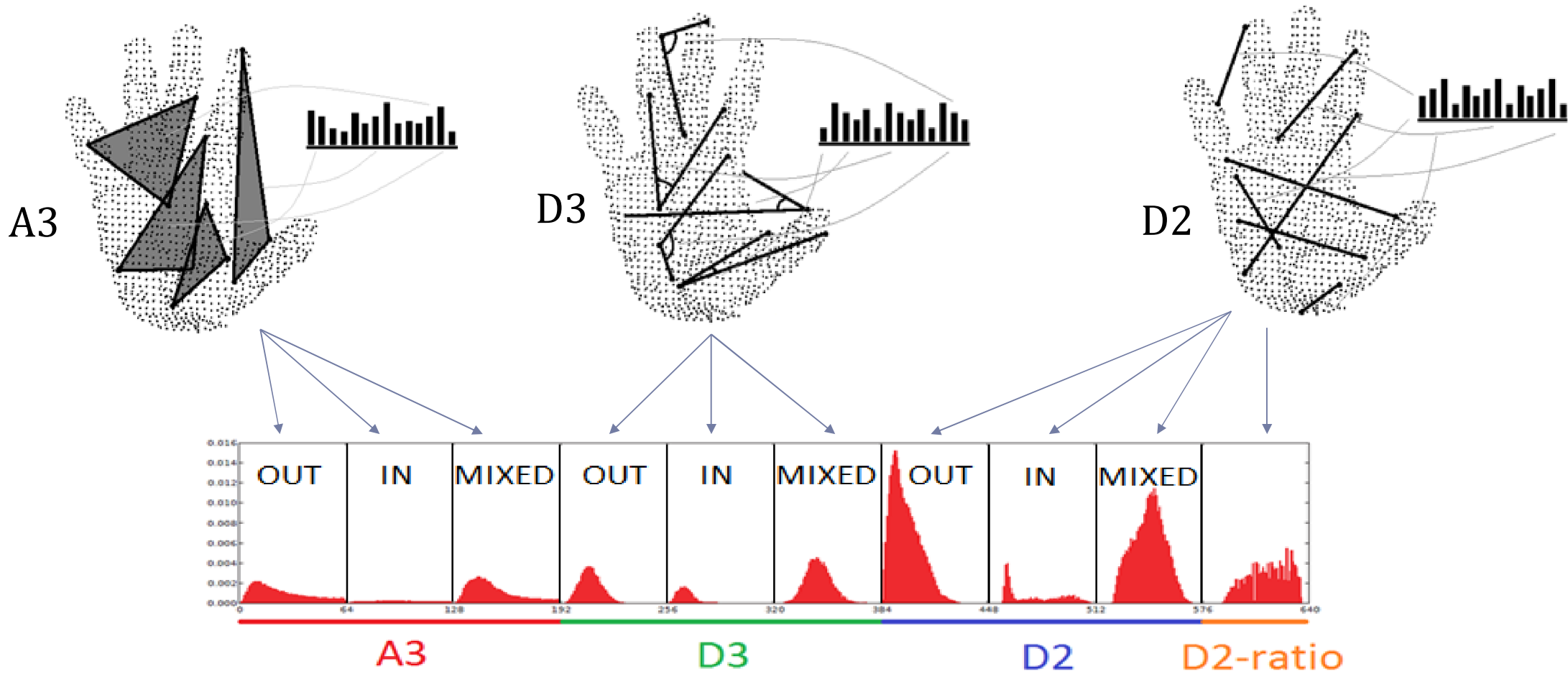
D2 – odległości pomiędzy punktami

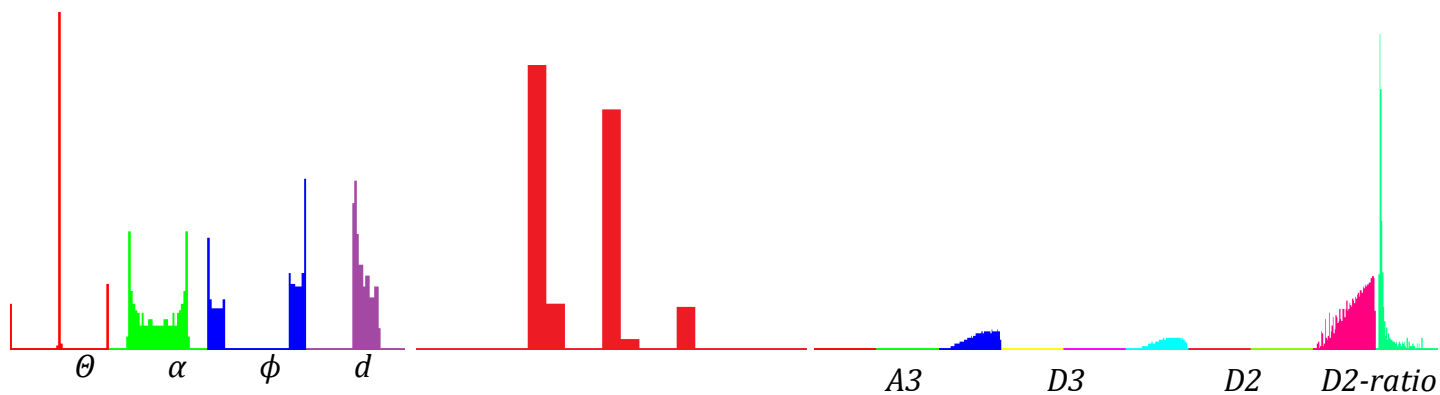
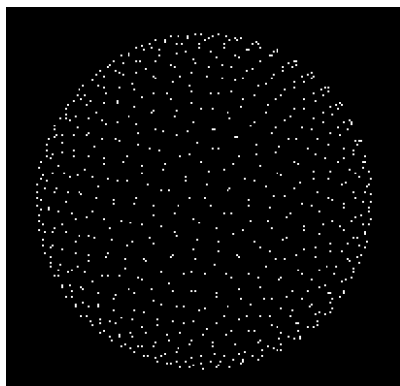
D3 – powierzchnia trójkątów
wyznaczonych przez punkty

A3 – kąty pomiędzy liniami
utworzonymi z połączeń punktów

ESF - cechy

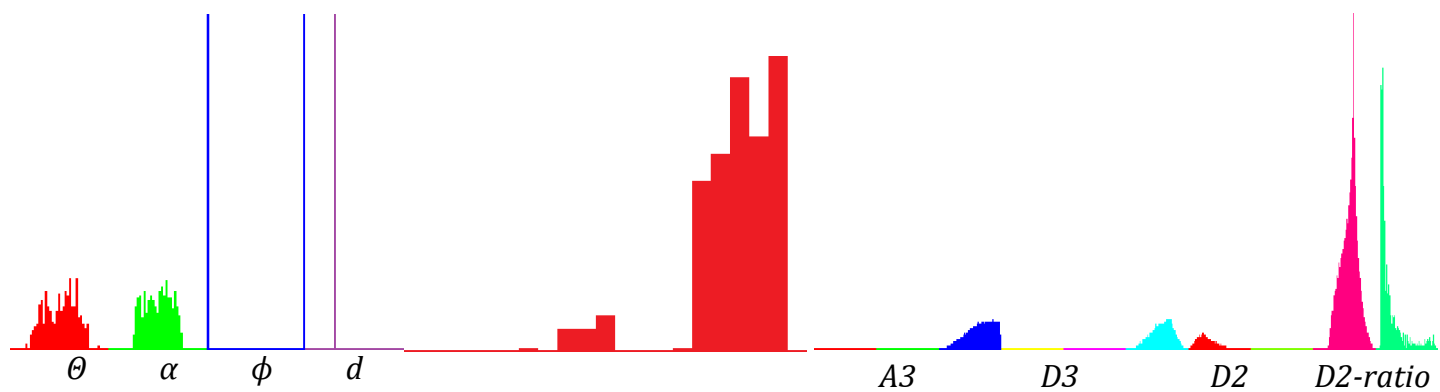
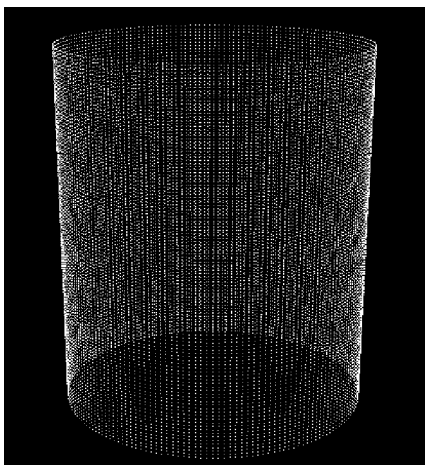
VFH, GRSD i ESF dla brył elementarnych

VFH

GRSD

ESF

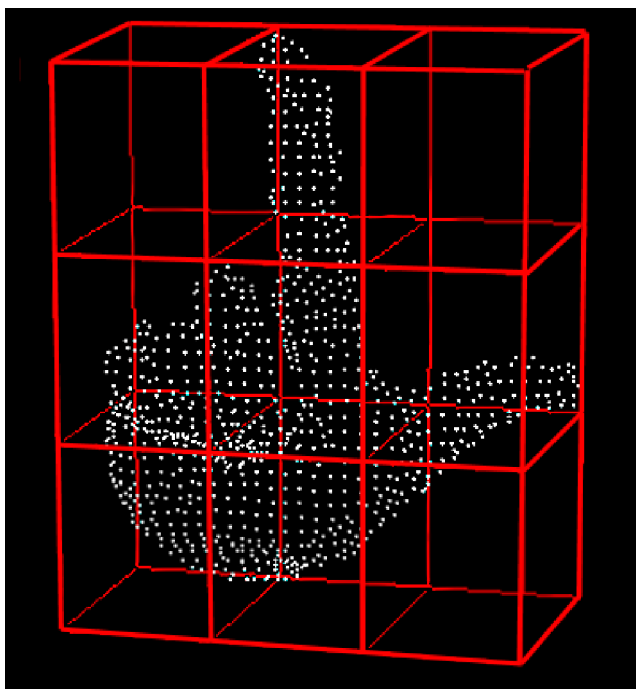

VFH

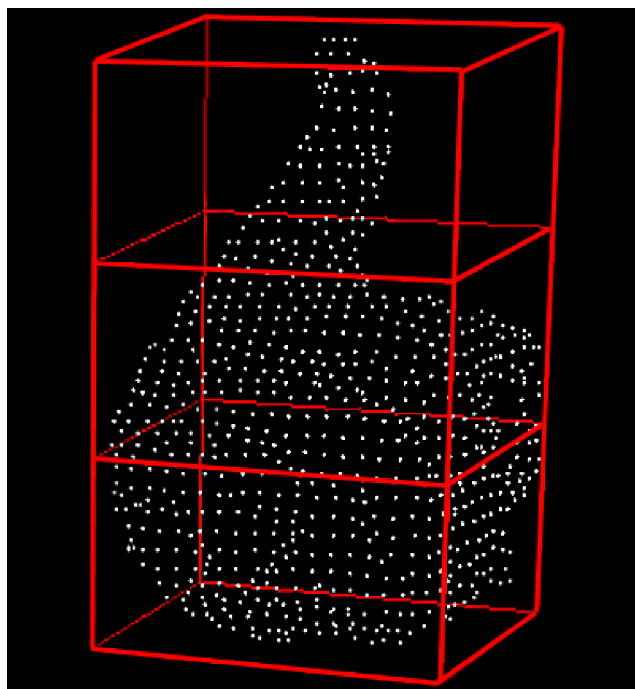
GRSD

ESF

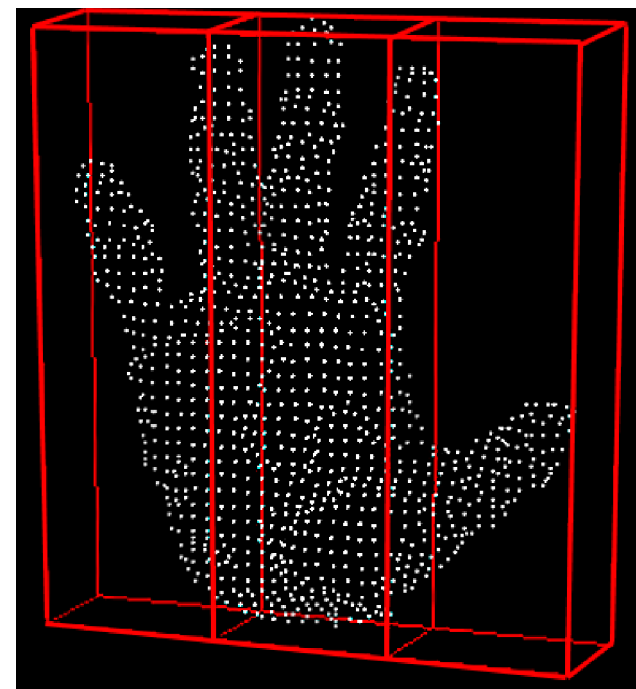
Podział chmury punktów na komórki

9 komórek

3 horyzontalne komórki

3 wertykalne komórki

Wektory cech

Przykładowy wektor cech w przypadku podziału bryły brzegowej na 3 komórki.

Wybrane cechy VFH: ϕ i d reprezentowane są przez średnią i odchylenie standardowe histogramów.

Komórka I				Komórka II				Komórka III			
$m(\phi)$	$sd(\phi)$	$m(d)$	$sd(d)$	$m(\phi)$	$sd(\phi)$	$m(d)$	$sd(d)$	$m(\phi)$	$sd(\phi)$	$m(d)$	$sd(d)$

m – średnia

sd – odchylenie standardowe

Normalizacja cech (min-max)

Wszystkie cechy klasyfikowanych próbek oraz występujących w zbiorze treningowym muszą być znormalizowane przed podaniem ich do klasyfikatora.

Najlepiej normalizację przeprowadzić za pomocą skalowania każdej cechy x do zakresu [0-1]:

$$x' = \frac{(x - X_{min}) \cdot (Y_{max} - Y_{min})}{(X_{max} - X_{min})}$$

gdzie:

x – wartość oryginalna cechy,

x' – wartość znormalizowana cechy,

X_{min} , X_{max} – minimalna i maksymalna wartość cechy występująca w całym zbiorze treningowym,

Y_{min} , Y_{max} – minimalna i maksymalna wartość przedziału docelowego (w naszym przypadku odpowiednio 0 i 1).

Normalizacja typu z-score (zero-mean)

Alternatywna metoda normalizacji, której wynikiem są wartości cech „rozrzucone” wokół zera (ujemne oraz dodatnie). Ich średnia jest równa 0, a odchylenie standardowe 1.

$$x' = \frac{x - mean}{stdev}$$

gdzie:

x – wartość oryginalna cechy,

x' – wartość znormalizowana cechy,

$mean$ – średnia wartość cechy w zbiorze treningowym,

$stdev$ – odchylenie standardowe wartości cechy w zbiorze treningowym.

Która metoda normalizacji jest lepsza: min-max, czy z-score?

- ▶ Niestety nie ma na to pytanie jednoznacznej odpowiedzi. To, która metoda będzie skuteczniejsza może zależeć od danych (rozkładów wartości cech) oraz od klasyfikatora.
- ▶ Jeśli zależy nam na jak największej dokładności klasyfikacji, to warto przetestować obie metody normalizacji.
- ▶ Należy jednak pamiętać, że próbki klasyfikowane powinny być znormalizowane tą samą metodą, która została zastosowana do zbioru treningowego.

Klasyfikacja

Proponowane klasyfikatory:

- ▶ **k-najbliższych sąsiadów** (ang. k-Nearest Neighbors, **kNN**) – opis od slajdu 28.
- ▶ **maszyna wektorów nośnych** (maszyna wektorów wspierających, Support Vector Machine, **SVM**) – klasyfikacja wykorzystuje tzw. hiperpłaszczyznę separującą.
- ▶ **probabilistyczna sieć neuronowa** (ang. Probabilistic Neural Network, **PNN**) oraz inne rodzaje sieci neuronowych.
- ▶ **klasyfikator wspólnej reprezentacji** (ang. Collaborative Representation Classifier, **CRC**) – metoda wykorzystuje fakt, że niektóre próbki klasy X mogą być pomocne do reprezentowania klasy Y.
- ▶ **drzewa decyzyjne** (ang. decision trees) – klasyfikacja opiera się na sprawdzaniu wyuczonych reguł zapisanych na strukturze drzewa.
- ▶ **losowe lasy decyzyjne** (ang. random forests) – tworzenie (z elementami losowości) wielu różnych drzew decyzyjnych; klasyfikacja polega na wyznaczeniu etykiety najczęściej powtarzającej się klasy wśród etykiet zwróconych przez każde drzewo.

Przykładowe implementacje proponowanych klasyfikatorów w Matlabie

- ▶ **k-najbliższych sąsiadów** – funkcja *knnsearch* i toolbox Classification Learner.
- ▶ **maszyna wektorów nośnych** – toolbox Classification Learner lub biblioteka libSVM (<https://www.csie.ntu.edu.tw/~cjlin/libsvm>).
- ▶ **probabilistyczna sieć neuronowa** – funkcja *newpnn*.
- ▶ **klasyfikator wspólnej reprezentacji** – <http://www4.comp.polyu.edu.hk/~cslzhang/code/CRC.zip>. Jest również dostępna inna, czytelniejsza implementacja wraz z przykładem użycia. W razie potrzeby pytać o nią prowadzącego.
- ▶ **drzewa decyzyjne** – funkcja *fitctree* i toolbox Classification Learner.
- ▶ **losowe lasy decyzyjne** – toolbox Classification Learner (różne warianty, np. Bagged Trees).

Klasyfikator k-najbliższych sąsiadów (ang. k-nearest neighbors, kNN)

- ▶ Najbardziej powszechny i najprostszy w implementacji klasyfikator.
- ▶ Algorytm kNN jest następujący:
 1. Oblicz odległość (w ustalonej metryce) próbki klasyfikowanej od wszystkich próbek ze zbioru treningowego.
 2. Znajdź k próbek, których obliczona odległość jest najmniejsza (tzw. najbliższych sąsiadów).
 3. Jako wynik klasyfikacji zwróć etykietę klasy, która najczęściej powtarza się wśród k sąsiadów.
 4. Jeśli nie można ustalić jednoznacznie zwycięskiej klasy (np. dwóch najbliższych sąsiadów należy do klasy A i dwóch do klasy B), to wybierz klasę próbki z najmniejszą odległością (spośród próbek A i B).

Klasyfikator k-najbliższych sąsiadów – najczęściej używane metryki

- ▶ Metryka euklidesowa (ang. Euclidean):

$$D_{euk}(x, y) = \sqrt{\sum_{i=0}^N (x_i - y_i)^2}$$

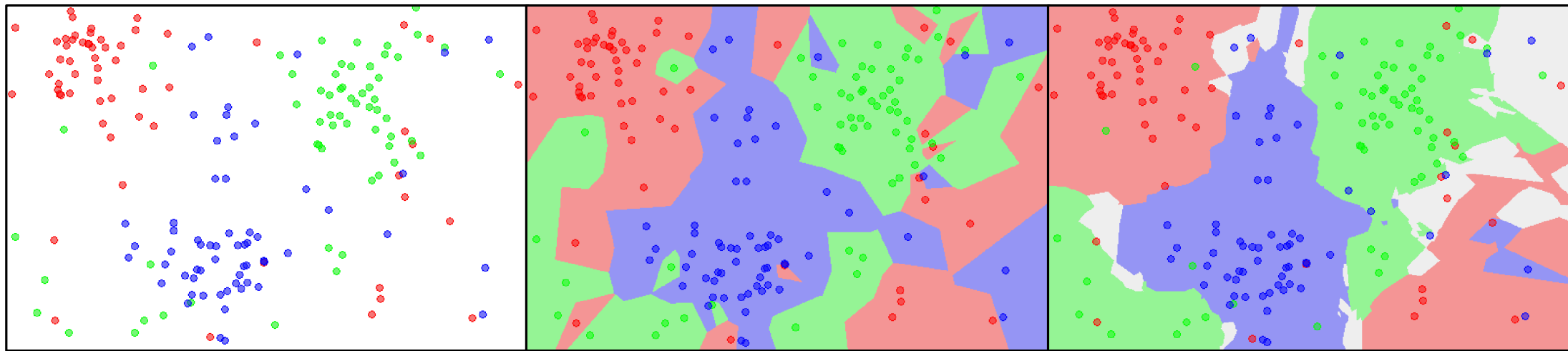
(W celu przyspieszenia obliczeń można pominąć pierwiastek. Taka odległość jest nazywana kwadratem euklidesowej - ang. Euclidean squared)

- ▶ Metryka miejska (taksówkowa, ang. city-block, Manhattan):

$$D_{cb}(x, y) = \sqrt{\sum_{i=0}^N |x_i - y_i|}$$

gdzie N jest liczbą cech odpowiednio obiektów x i y .

Klasyfikator k-najbliższych sąsiadów – mapy klasyfikacji

próbki należące do trzech klas

mapa klasyfikacji 1NN

mapa klasyfikacji 5NN

Źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/K-nearest_neighbors_algorithm.

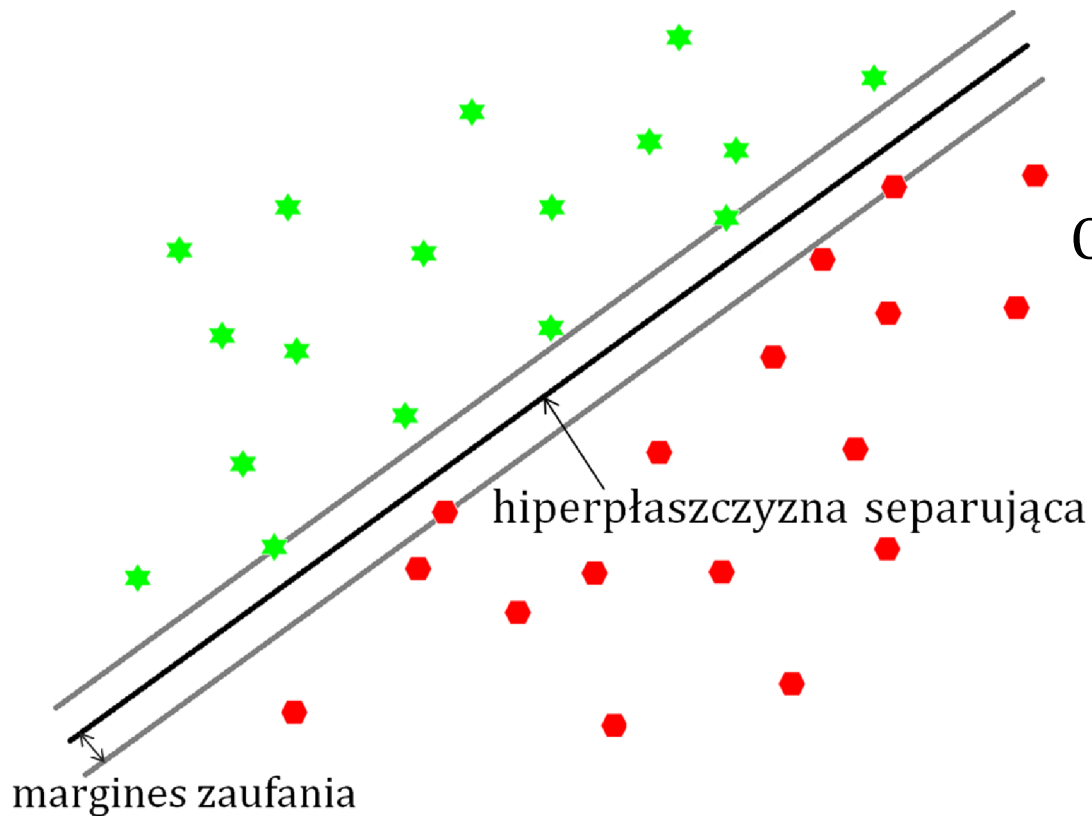
Maszyna wektorów nośnych (support vector machine, SVM)

- ▶ SVM, to Klasyfikator binarny (nadający się do problemów dwuklasowych).
- ▶ Istnieje jednak możliwość zastosowania go do klasyfikacji wieloklasowej (slajdy 36-40).

Ogólna zasada działania:

1. Obserwacja próby poddawana jest nieliniowej transformacji z oryginalnej przestrzeni cech do przestrzeni wyższego wymiaru.
2. W procesie uczenia wyznaczana jest hiperpłaszczyzna separująca dane obu klas. Hiperpłaszczyzna jest opisana funkcją liniową. Jest to możliwe dzięki transformacji przeprowadzonej w pierwszym punkcie.

Maszyna wektorów nośnych – hiperpłaszczyzna separująca

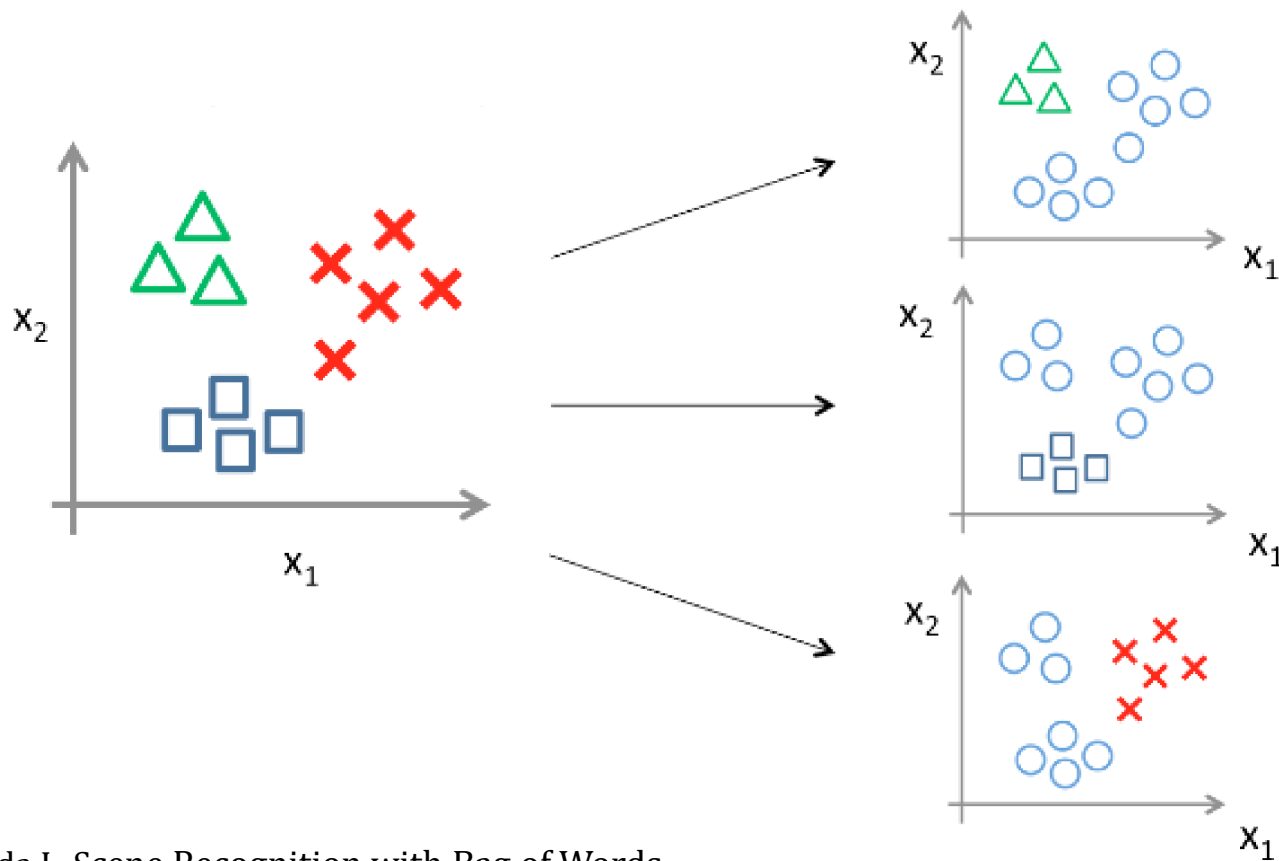
Ogólna zasada działania (c.d.):

3. Hiperpłaszczyzna musi uwzględniać możliwie jak największy margines zaufania, czyli odległość hiperpłaszczyzny od najbliższej obserwacji ze zbioru treningowego.
4. W procesie klasyfikacji próbka zostaje zakwalifikowana do jednej z dwóch klas w zależności od tego, po której stronie hiperpłaszczyzny się znajduje.

Maszyna wektorów nośnych – klasyfikacja wieloklasowa one-versus-all

- ▶ Tworzy się n klasyfikatorów binarnych, gdzie n – liczba klas.
- ▶ Uczenie: etykietę „1” przypisuje się klasie k , natomiast etykietę „0” – wszystkim pozostałym klasom.
- ▶ Klasyfikacja: klasyfikatory binarne zwracają wartości prawdopodobieństwa p przynależności klasyfikowanej próbki do klasy k .
- ▶ Wynikiem klasyfikacji jest klasa, dla której prawdopodobieństwo p jest największe.

One-versus-all - wizualizacja

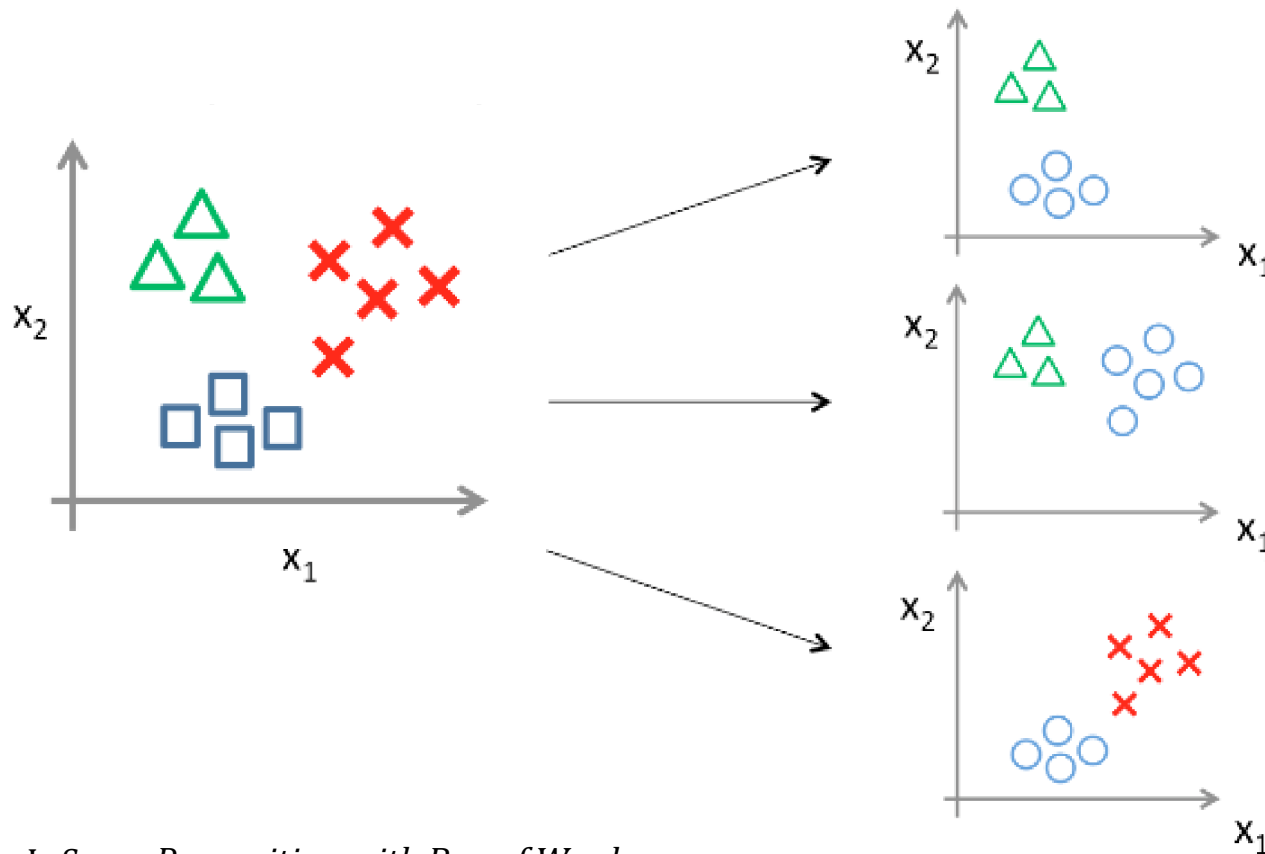
Na podstawie: Nanda J., Scene Recognition with Bag of Words -

https://www.cc.gatech.edu/classes/AY2016/cs4476_fall/results/proj4/html/jnanda3/index.html.

Maszyna wektorów nośnych – klasyfikacja wieloklasowa one-versus-one (zwana również all-versus-all)

- ▶ Tworzy się $n(n-1)/2$ klasyfikatorów binarnych, gdzie n – liczba klas.
- ▶ Uczenie: etykietę „1” przypisuje się klasie k , natomiast etykietę „0” – jednej z pozostałych klas. Każdy klasyfikator binarny dotyczy innej pary klas.
- ▶ Klasyfikacja: klasyfikatory binarne zwracają wartości prawdopodobieństwa p przynależności klasyfikowanej próbki do klasy k .
- ▶ Wynikiem klasyfikacji jest klasa, dla której łączna suma prawdopodobieństw p jest największa.

One-versus-one (all-versus-all) - wizualizacja

Na podstawie: Nanda J., *Scene Recognition with Bag of Words* -

https://www.cc.gatech.edu/classes/AY2016/cs4476_fall/results/proj4/html/jnanda3/index.html.

Która metoda klasyfikacji wieloklasowej jest lepsza?

- ▶ One-versus-all - jest szybsza i łatwiejsza w implementacji
- ▶ One-versus-one (all-versus-all) – najczęściej wiąże się z dokładniejszą klasyfikacją

Walidacja metod rozpoznawania (klasyfikacji)

- ▶ Walidacja jest metodą weryfikacji efektywności algorytmu rozpoznawania.
- ▶ Polega na podziale zbioru danych na zbiór testowy i treningowy (trenujący, uczący).
- ▶ Wszystkie próbki ze zbioru testowego są klasyfikowane metodą wyuczoną na podstawie próbek zbioru treningowego. Następnie zlicza się procent prawidłowych klasyfikacji (dokładność).
- ▶ Próbki występujące w zbiorze treningowym **nie mogą** występować w zbiorze testowym.

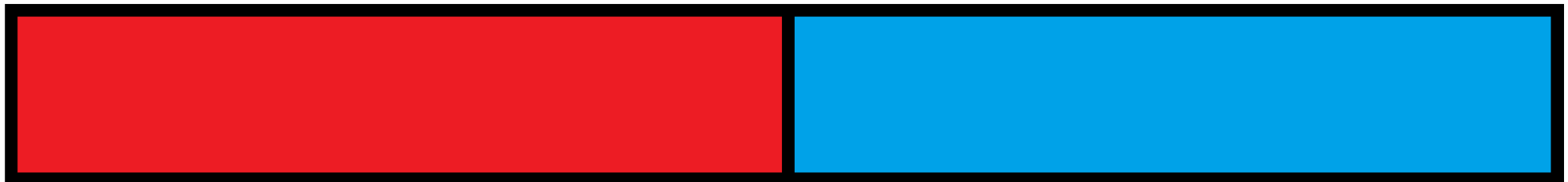
Najczęściej stosowane rodzaje walidacji:

- ▶ walidacja 50-50
- ▶ k-krotna walidacja krzyżowa (k-fold cross-validation)
- ▶ walidacja typu LOSO (leave one subject out)

Walidacja 50-50

- ▶ Wykonuje się jeden test.
- ▶ Zbiór testowy i treningowy są dzielone na dwie równe części.
- ▶ Wariacją tej metody jest walidacja typu holdout (ang. holdout validation), w której określa się rozmiar zbioru testowego inny niż 50% całości.

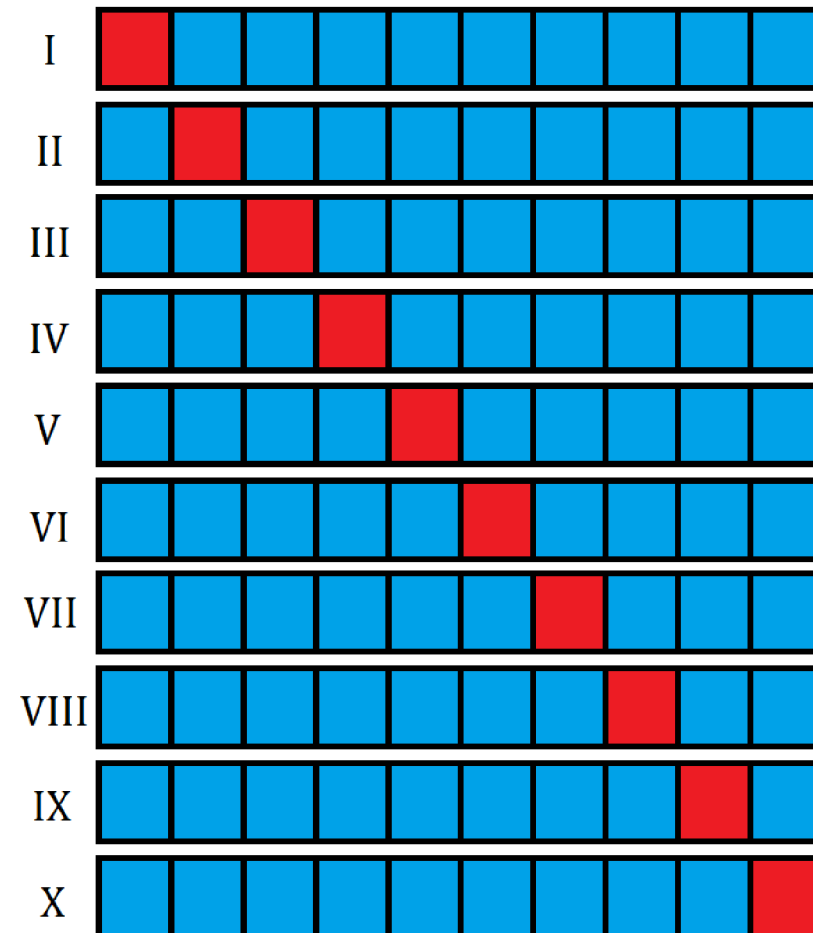
- zbiór testowy
- zbiór treningowy

k-krotna walidacja krzyżowa (ang. k-fold cross-validation)

- ▶ Wykonuje się k testów.
- ▶ Zbiór testowy stanowi k -tą część całego zbioru. Pozostałe próbki należą do zbioru treningowego.
- ▶ W każdym teście zmienia się próbki wchodzące w skład zbioru testowego.
- ▶ Średnia wyników uzyskanych ze wszystkich testów opisuje efektywność klasyfikatora dla całego zbioru danych.

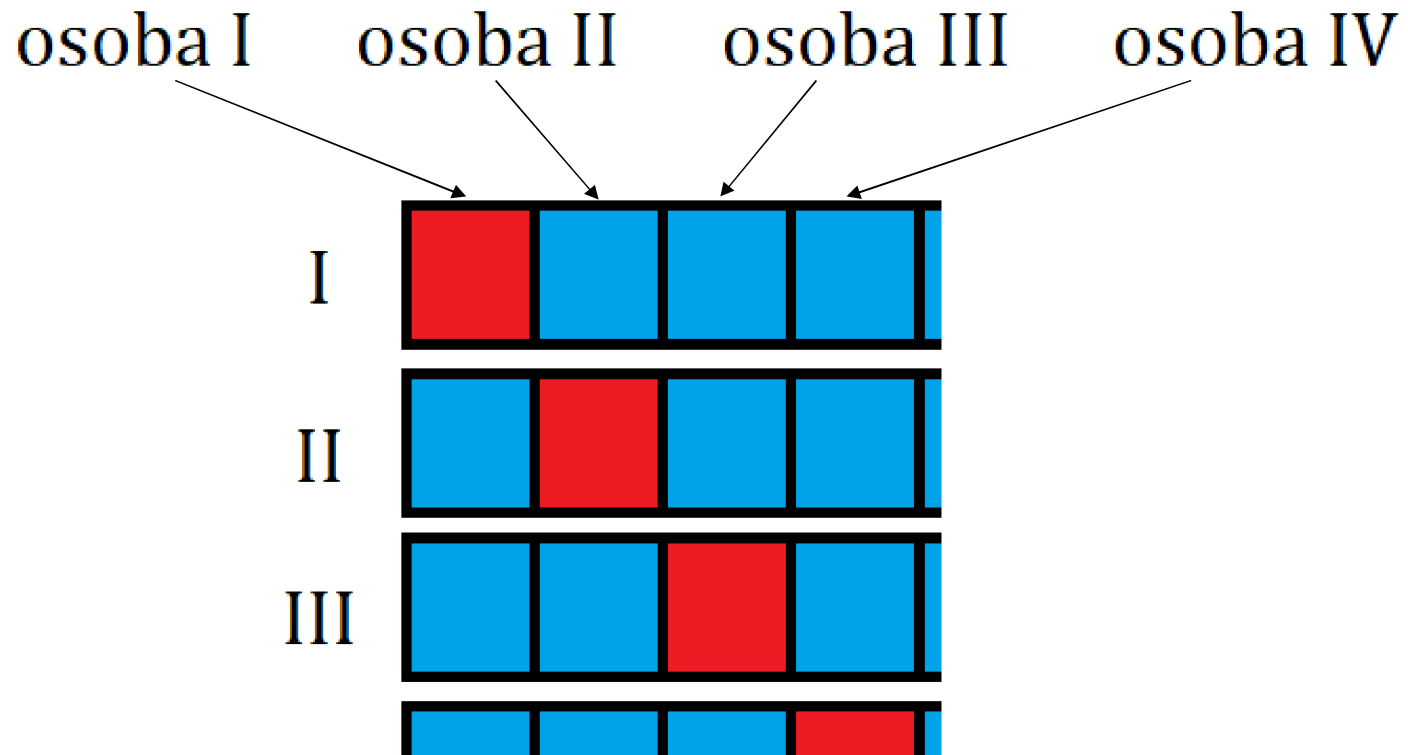
■ zbiór testowy
■ zbiór treningowy

Walidacja typu LOSO (leave-one-subject-out)

- ▶ Szczególny przypadek k -krotnej walidacji krzyżowej.
- ▶ W każdym z k testów próbki zbioru testowego reprezentują gesty wykonywane przez osoby nieobecne w zbiorze treningowym.
- ▶ Liczba k powinna być równa liczbie osób wykonujących gesty.
- ▶ W wariacji metody LOSO możemy zastosować liczbę k większą, ale podzielną przez całkowitą liczbę osób (np. leave-two-subjects-out).
- ▶ Najtrudniejszy rodzaj walidacji i jednocześnie najbardziej reprezentatywny.
- ▶ Symuluje działanie algorytmu w warunkach rzeczywistych (osoba, której gesty są rozpoznawane najczęściej nie uczestniczyła w przygotowywaniu zbioru treningowego).

Walidacja typu LOSO (leave-one-subject-out)

Testy walidacji w przypadku metod z elementami losowości

- ▶ Jeśli metoda rozpoznawania obiektów ma na jakimkolwiek etapie elementy losowości, to całą walidację należy powtórzyć wielokrotnie i obliczyć średnią oraz odchylenie standardowe z wyników.
 - ▶ Np. 10-krotną walidację krzyżową powtarzamy 10 razy, czyli wykonujemy łącznie 100 testów.
- ▶ Liczba powtórzeń powinna być większa w przypadku, gdy wyniki są bardziej rozrzucone, tzn. gdy jest większe odchylenie standardowe.

Tablica pomyłek (macierz pomyłek, ang. confusion matrix)

- ▶ Ma na celu zweryfikowanie, które klasy były najczęściej mylone z którymi (w procesie klasyfikacji).
- ▶ Wiersze – rzeczywista klasa gestu (obiektu).
- ▶ Kolumny – rozpoznana klasa gestu (obiektu).
- ▶ Im wyższe wyniki na przekątnej, tym większa dokładność klasyfikatora.
- ▶ Można ją wykonać przy każdym rodzaju testów walidacji.

Ogólna dokładność klasyfikacji: 97,9%

										
	97	2	1							
		98					1	1		
			100							
				99	1					
				2	96	2				
					2	98				
							95	5		
							1	98		1
							1		99	
				1						99